

Kommunstyrelsen

SOU 2017:114; Reboot – omstart för den digitala förvaltningen

Yttrande till regeringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslaget yttrande över SOU 2017:114; Reboot - omstart för den digitala förvaltningen.

Sammanfattning

Utredningen har haft i uppdrag analysera och ge förslag till effektiv styrning av utveckling, införande och förvaltning av nationella digitala tjänster. För en effektiv styrning för ökad digitalisering föreslås bland annat att riksdagen beslutar om ett gemensamt mål för den offentliga förvaltningens digitaliseringsarbete. Vidare föreslås att en statlig elektronisk identitetshandling tas fram och att tjänsten ”Mina meddelanden” utvidgas så att även tjänsten kan nyttjas av privata aktörer som avsändare.

Av det föreslagna yttrandet följer att det är hög tid att regeringen och riksdag kliver fram och verkar för en effektiv styrning av utveckling av nationella digitala tjänster. Det viktigaste just nu är dock att det blir verkstad av denna ”omstart” inom området.

Slutbetänkandets förslag

Utredningen har haft i uppdrag analysera och ge förslag till effektiv styrning av utveckling, införande och förvaltning av nationella digitala tjänster. Utredningen bedömer att regeringen det senaste året har markerat en tydlig förändring av inriktningen av politiken för den digitala förvaltningen. Det som pågår kan därför beskrivas som en omstart – ”reboot” – av politiken för digitalisering inom den offentliga sektorn. Bland annat föreslås nedan i slutbetänkandet.

Effektiv styrning för ökad digitalisering

Statens åtagande i den digitala infrastrukturen är av avgörande betydelse inte bara för medborgarnas välfärd utan även för innovationer och näringslivsutveckling. Det är därför rimligt att digitaliseringsarbetet får en plats i den demokratiska processen för styrning och ansvarsutkrävande. Riksdagen bör därför besluta om ett gemensamt mål för den offentliga

förvaltningens digitaliseringsarbete. Målet ska vara bindande för regeringen i regeringens styrning av sina myndigheter och i förekommande fall i sin styrning av kommuner och landsting. Målet bör även vara ett riktmärke för riksdagen i riksdagens beslut om bestämmelser för kommuner och landsting.

Regeringen bör även besluta om en tidsbegränsad övergripande plan - strategi - för digitalisering och it i den offentliga förvaltningen. Strategin bör innehålla milstolpar för när olika beslut och åtgärder ska vara genomförda under en treårsperiod.

Under 2015 beslutade regeringen att skriva under en avsiktsförklaring mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting angående en digital förnyelse. Syftet med avsiktsförklaringen är att tydliggöra hur parterna kan stärka förutsättningarna för en digital samverkan genom att peka ut ett antal områden för fördjupat samarbete. Avsiktsförklaringen gäller till och med utgången av 2018 och då kommer behovet av en ny avsiktsförklaring utvärderas. Utredningen föreslår att parterna redan under 2018 börjar arbeta för en ny avsiktsförklaring.

En statlig elektronisk identitetshandling tas fram

En elektronisk identitetshandling används av individer för att identifiera sig av den som ska kontrollera identiteten för. Utredningen fastslår att det är ett statligt åtagande att det finns en tillförlitlig process för grundidentifiering (för att säkerställa individens identitet). Staten ska också utfärda en elektronisk identitetshandling för att säkerställa medborgare och folkbokförda kan få en sådan. Målgruppen för att den statliga elektroniska identitetshandlingen ska vara svenska medborgare och de som är folkbokförda i Sverige. Utredningen föreslår vidare att förslaget om en statlig identitetshandling genomförs genom en ny lag om statlig elektronisk identitetshandling. Identitetshandlingen ska kunna fungera i alla e-tjänster där offentliga myndigheter kräver elektronisk identifiering.

Gränsöverskridande användning av elektroniska identitetshandlingar

Utredningen bedömer att det är viktigt med samordning av elektronisk identifiering i tjänsten. Sverige bör aktivt delta i det europeiska arbetet med att möjliggöra gränsöverskridande användning av elektroniska identitetshandlingar.

”Mina meddelanden” bör regleras i lag om infrastruktur för digital post

Utredningen föreslår att ”mina meddelanden” (den statliga mejlboxen för digital säker e-post) utvidgas. I dag används den enbart för utskick från statliga myndigheter, kommuner och landsting. Utredningen bedömer att den myndighet som regeringen utser ska tillhandahålla en infrastruktur för digital post. ”Mina meddelanden” bör regleras i särskild lag och bör även öppnas upp för privata aktörer som avsändare.

Förslaget till yttrande

I det föreslagna yttrandet anges bland annat följande. Det är hög tid att regeringen och riksdag kliver fram och verkar för effektiv styrning av utveckling av nationella digitala tjänster. Det viktigaste just nu är dock att det blir verkstad av denna ”omstart” inom

området. Medborgarna, kunderna, måste enkelt kunna nyttja digitala tjänster på ett säkert sätt med myndigheter och privata aktörer.

Det är av mycket stor av stor vikt att de mål och strategier som utredningen föreslår verkligen bidrar till en högre styrfart i detta prioriterade område. Målen, strategin och samt avsiktsförklaringen med Sveriges Kommuner och Landsting måste generera konkreta förbättringar för digital förnyelse.

Nacka kommun ställer sig bakom utredningens förslag om ”mina meddelanden”. Det är dock viktigt att denna digitala lösning fungerar åt båda håll. Medborgaren måste både kunna få meddelanden i tjänsten och svara på dem. Det är även viktigt att företag med andra viktiga samhällsfunktioner (exempelvis banker och försäkringsbolag) ska kunna använda tjänsten för att öka kundnyttan ytterligare. Utifrån att nya dataskyddsförordningen ställer höga krav på en säker digital behandling av personuppgifter så innebär det att ”mina meddelanden” kan utgöra ett alternativ för säker kommunikation i enlighet med de nya bestämmelserna. Det ska vara enkelt att göra rätt och då kan denna lösning möjliggöra en fortsatt effektiv och säker kommunikation med kommunens medborgare och kunder vilket är mycket positivt.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Sammanfattning (utdrag ur SOU 2017:114)
2. Förslag till yttrande

Mats Bohman
Administrativ direktör

Anneli Sagnérius
Enhetschef
Juridik- och kanslienheten